

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Α.ΔΙ.Π.
ΑΡΧΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ
ΣΤΗΝ ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

HELLENIC REPUBLIC
H.Q.A.
HELLENIC QUALITY ASSURANCE AND
ACCREDITATION AGENCY

EXTERNAL EVALUATION REPORT

**ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ**

European Union
European Social Fund

MINISTRY OF EDUCATION & RELIGIOUS AFFAIRS, CULTURE & SPORTS
MANAGING AUTHORITY

Co-financed by Greece and the European Union

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

<u>Εισαγωγή</u>	4
<u>Περιεχόμενο Σπουδών – Προπτυχιακές Σπουδές</u>	6
<u>Περιεχόμενο Σπουδών – Μεταπτυχιακές Σπουδές</u>	8
<u>Διδασκαλία</u>	9
<u>Έρευνα και Δημιουργικό Έργο</u>	10
<u>Υποδομές και Υποστήριξη</u>	12
<u>Στρατηγικός Σχεδιασμός, Προοπτικές Βελτίωσης</u>	14
<u>Τελικά συμπεράσματα και Συστάσεις της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης</u>	15

Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης

Η επιτροπή ειδικών που ανέλαβε την Εξωτερική Αξιολόγηση του Τμήματος Αρχιτεκτόνων της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου της Πάτρας απαρτίζεται από τα παρακάτω μέλη που επιλέχθηκαν από τους καταλόγους της Αρχής Διασφάλισης της Ποιότητας σύμφωνα με τον νόμο 3374/2005:

- 1. Professor Georgia Bizios (Πρόεδρος Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης)**
College of Design, North Carolina State University

- 2. Καθηγητής Γιάννης Πεπονής**
School of Architecture, Georgia Institute of Technology

- 3. Καθηγητής Γιάννης Τσιώμης**
Ecole d'Architecture de Paris, la Villette

- 4. Αναπληρωτής Καθηγητής Μάριος Φωκάς**
Τμήμα Αρχιτεκτόνων, Πανεπιστήμιο Κύπρου

- 5. Reader Σοφία Ψαρρά**
Bartlett School of Architecture, University College London

Εισαγωγή

Σύνοψη

Το Τμήμα Αρχιτεκτόνων-Μηχανικών είναι από τα καλύτερα εκπαιδευτικά ιδρύματα στην Ελλάδα όσον αφορά στην αρχιτεκτονική σύνθεση. Έχει επίσης αξιόλογη ερευνητική επιστημονική δυνατότητα. Το Διδακτικό και Επιστημονικό Προσωπικό (ΔΕΠ) έχει εξαιρετική κατάρτιση, άριστη διδακτική ικανότητα και πολύ σημαντική συμβολή στην επαγγελματική πρακτική, στην κριτική θεωρία και στην αρχιτεκτονική έρευνα. Είναι πρόδηλη η αγάπη και η ενέργεια με την οποία αντιμετωπίζουν όλα τα ζητήματα της σχολής. Όποια θέματα πρέπει να επιλυθούν αντιμετωπίζονται με ομαδικό πνεύμα και εντυπωσιακή αφιέρωση στην εκπαίδευση και στο έργο τους παρά τις αντιξοότητες. Οι απόφοιτοι έχουν μεγάλο ενθουσιασμό για τις σπουδές τους, εμπιστοσύνη στις γνώσεις τους και νιώθουν ικανοί να αντιμετωπίσουν οποιοδήποτε αρχιτεκτονικό ζητούμενο. Απόφοιτοι εργάζονται σε εξέχοντα αρχιτεκτονικά γραφεία στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, ή συνεχίζουν τις σπουδές σε μεταπτυχιακά προγράμματα εξαιρετικών πανεπιστημίων στην Ευρώπη και στις ΗΠΑ.

Το Τμήμα μπορεί να καλύψει ένα εύρος δραστηριοτήτων από το σχεδιασμό στην πρακτική, στην έρευνα, στην εποικοδομητική σχέση με τον τόπο και στη σύνδεση με άλλες σχολές σε διεθνές επίπεδο. Η δυνατότητα αυτή πρέπει να γίνει ακόμα πιο συνειδητή και να οργανωθούν οι δραστηριότητες σε αυτές τις περιοχές έτσι ώστε η σχολή να σχηματίζει την ταυτότητά της τόσο στην Ελλάδα όσο και διεθνώς. Λίγες σχολές αρχιτεκτονικής έχουν την δυνατότητα να συνεργάζονται με σχολές του εξωτερικού και ταυτόχρονα να έχουν ισχυρό τοπικό προσανατολισμό. Επιβάλλεται όμως ο οραματισμός και οι ποικιλόμορφες δυνατότητες να συνδυαστούν με τη συστηματική οργάνωση και την πειθαρχημένη επιδίωξη στόχων σε σχέση με τον αποτελεσματικό χειρισμό χρόνου, των υπαρχουσών υποδομών και των περιορισμών που αυτά ενέχουν ή επιβάλλουν.

Το Τμήμα διέρχεται μια κρίσιμη περίοδο που χαρακτηρίζεται από υψηλή αναλογία φοιτητών προς διδακτικό προσωπικό, ιδιαίτερα μειωμένο προϋπολογισμό, και μη ικανοποιητική κτιριακή υποδομή.

Το Τμήμα πρέπει να διασφαλίσει και στο μέλλον την υψηλή ποιότητα προπτυχιακής εκπαίδευσης που παρέχει σήμερα. Πρέπει επίσης να αποφασίσει πώς θα την συμπληρώσει και εμπλουτίσει με την ανάπτυξη συστηματικής επιστημονικής και εφαρμοσμένης έρευνας και πιο πλούσιων και καλά οργανωμένων μεταπτυχιακών σπουδών. Στα πλαίσια της συνεχούς προσπάθειας για αριστεία, το Τμήμα πρέπει να λάβει υπόψη την έλλειψη δυνατοτήτων εργοδότησης για τους αποφοίτους του. Θα πρέπει να αναπτύξει στρατηγικές, για όσο το δυνατό μεγαλύτερη βελτίωση της κατάστασης αυτής. Έτσι θα διευρύνει τη συνεισφορά του στο Ελληνικό επιστημονικό δυναμικό και τη διεθνή του αναγνώριση.

I. Η Διαδικασία Εξωτερικής Αξιολόγησης

Για την αξιολόγησή μας:

(1) Μελετήσαμε την Ετήσια Εσωτερική Έκθεση Ακαδημαϊκού Έτους 2012-2013, που είχε προετοιμαστεί με μεγάλη επιμέλεια.

(2) Συναντηθήκαμε με τον Πρύτανη, Καθηγητή Γεώργιο Παναγιωτάκη, τον Αναπληρωτή Πρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Προσωπικού, Καθηγητή Παντελή Κυπριανό, τον Κοσμήτορα, Καθηγητή Νίκο Ανυφαντή, τον Αναπληρωτή Πρύτανη για την Έρευνα και Ανάπτυξη, Καθηγητή Νικόλαο Σαβούρη, τον Καθηγητή Νικόλαο Καραμάνο της Μονάδας Διασφάλισης της Ποιότητας (ΜΟΔΠ), και τα μέλη της Ομάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜΕΑ) Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Κατερίνα Λιάπη, Καθηγητή Βασιλή Παππά, Λέκτορα Κωνσταντίνο Γρίβα, Καθηγητή Ηλία Κωνσταντόπουλο, και Καθηγήτρια Βασιλική Πετρίδου, καθώς και τα μέλη της υποστηρικτικής ομάδας Μαρία Καπομπασοπούλου, Βενετία Μαλλοπούλου, και Γιώργο Τσοπάνογλου. Παρόντες ήταν επίσης οι τέσσερις πρόεδροι του Τμήματος από τον καιρό της ίδρυσής του: Ομότιμος Καθηγητής Νίκος Πολυδωρίδης (ίδρυση Τμήματος), Καθηγητής Γιώργος Πανέτσος, Αναπληρωτής Καθηγητής Γιάννης Αίσωπος και Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Κατερίνα Λιάπη (πρόεδρος Τμήματος σήμερα).

(3) Είχαμε ολοήμερη συνάντηση με όλο το ΔΕΠ, συμπεριλαμβανομένων των μελών της ΟΜΕΑ. Μας έκανε εντύπωση το πνεύμα ενθουσιασμού για το έργο του Τμήματος που επικράτησε όπως και ο συστηματικός, νηφάλιος και τεκμηριωμένος τρόπος παρουσίασης και συζήτησης όλων των ζητημάτων, συμπεριλαμβανομένων ζητημάτων γύρω από τα οποία διατυπώθηκαν διαφορετικές και μερικές φορές αντίθετες απόψεις.

(4) Συναντηθήκαμε με προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές. Μας έκανε εντύπωση ο ενθουσιασμός και η ωριμότητά τους για την εργασία τους στο Τμήμα.

(5) Συναντηθήκαμε με αποφοίτους ευρισκόμενους στην Πάτρα ή στο εξωτερικό (τηλεδιάσκεψη). Πέρα από τα πρόσφατα επιτεύγματα για τα οποία μας μίλησαν, μας έκανε εντύπωση η υπερηφάνεια και εκτίμησή τους για τις βάσεις που πήραν σπουδάζοντας στο Τμήμα.

(6) Συναντηθήκαμε με το Διοικητικό Προσωπικό και το προσωπικό ΕΤΕΠ (Ειδικό Τεχνικό Εργαστηριακό Προσωπικό)

(7) Συναντηθήκαμε με τον τεχνικό σύμβουλο του Δημάρχου Πατρών Δημήτριο Σαρδελιάνο, τον πρόεδρο του Συλλόγου Αρχιτεκτόνων Αχαΐας Αντρέα Λάζαρη και τον υπεύθυνο τμήματος σχεδιασμού μελετών και τεκμηρίωσης της Αναπτυξιακής Δημοτικής Επιχείρησης Πατρών Τάκη Τριανταφύλλου.

(8) Αρχικά η επίσκεψη στους εσωτερικούς χώρους του Τμήματος εμποδίστηκε από την φοιτητική κατάληψη, αλλά η ενημέρωσή μας για τους χώρους ήταν πλήρης. Κατά την ολοκλήρωση της επίσκεψής μας, είμασταν σε θέση να πραγματοποιήσουμε σύντομη ανεπίσημη επίσκεψη σε όλους τους εκπαιδευτικούς χώρους και να συζητήσουμε ανεπίσημα με φοιτητές που εργάζονταν σε αυτούς.

Θέλουμε να επισημάνουμε ότι ο προγραμματισμός της επίσκεψής μας και η φιλοξενία όλων ήταν υποδειγματική. Το πρόγραμμα τηρήθηκε με απόλυτη συνέπεια.

II. Η Διαδικασία Εσωτερικής Αξιολόγησης

(1) Η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης 2012-2013 ήταν εκτενής, πλούσια και τεκμηριωμένη.

(2) Η οργάνωση των περιεχομένων θα μπορούσε να είναι πιο σαφής και εστιασμένη κατά ενότητες και θέματα. Η Α.ΔΙ.Π. μπορεί να συνεισφέρει σε αυτό παρέχοντας καλύτερα υποδείγματα και ζητώντας σαφέστερες πληροφορίες.

(3) Η έκθεση θα μπορούσε να έχει μεγαλύτερη οικονομία στο κυρίως σώμα της, κυρίως με την λακωνικότερη διατύπωση το περιεχομένου.

(4) Το Τμήμα Αρχιτεκτόνων-Μηχανικών ορθώς τονίζει την διάκριση ποσοτικών και ποιοτικών στοιχείων ως επίσης και τη σημασία των δεύτερων. Παρόλα αυτά θα βοηθούσε εάν η έκθεση περιλάμβανε πίνακες κρίσιμων ποσοτικών στοιχείων όπως: (α) Πίνακες με τον αριθμό έργων και επιτευγμάτων κατά κατηγορία – για παράδειγμα άρθρα μελών του Διδακτικού και Επιστημονικού Προσωπικού (ΔΕΠ) σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές, αρχιτεκτονικά έργα μελών ΔΕΠ που έχουν δημοσιευτεί ή/και σχολιαστεί από δημοσιεύσεις τρίτων, επιμέλειες ή συμμετοχές σε εκθέσεις, και βραβεύσεις φοιτητών. (β) Συγκεντρωτικούς καταλόγους των παραπάνω αντί για καταλόγους κατά μέλος ΔΕΠ. (γ) Πίνακες νέων συνολικών ερευνητικών κονδυλίων κατά έτος και καταλόγους ερευνητικών κονδυλίων κατά ερευνητικό πρόγραμμα.

(5) Μεγαλύτερη σαφήνεια για την περίοδο στην οποία αναφέρεται η Εσωτερική και κατά προέκταση η Εξωτερική Αξιολόγηση.

A. Περιεχόμενο σπουδών – Προπτυχιακές σπουδές

ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

1. Σαφής δομή, περιεχόμενα και προσανατολισμός του προγράμματος των προπτυχιακών σπουδών προς την αρχιτεκτονική σύνθεση. Συστηματική μετάφραση των αρχών σε πρακτικούς εκπαιδευτικούς στόχους.
2. Ενεργός συμμετοχή όλων των μελών ΔΕΠ στην διαμόρφωση του προσανατολισμού των σπουδών και της αρμονίας στόχων μεταξύ των μαθημάτων.
3. Συχνές αναθεωρήσεις και βελτιώσεις του οδηγού σπουδών με βάση την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων. Η πιο πρόσφατη αναθεώρηση που εφαρμόζεται στην παρούσα ακαδημαϊκή χρονιά στοχεύει στην διατήρηση και μελλοντική προέκταση της ποιότητας των σπουδών με μεγαλύτερη οικονομία, σε ανταπόκριση προς τη σημαντική μείωση του προϋπολογισμού και τη σημαντική μείωση του διδακτικού προσωπικού.
4. Εντυπωσιακή πολυμέρεια θεμάτων και προσεγγίσεων που εμπλουτίζει τη διδασκαλία, αλλά μπορεί να οδηγήσει και σε πολυδιάσπαση προσπαθειών. Για παράδειγμα οι φοιτητές υποχρεούνται να εγγράφονται σε μεγάλο αριθμό μαθημάτων κάθε εξάμηνο. Επιπρόσθετα, όταν μαθήματα επιλογής δεν διδάσκονται, δεν υπάρχει προγραμματισμός για παροχή αντίστοιχης ύλης σε άλλο μάθημα ή εξάμηνο.
5. Έμφαση στην ανάπτυξη κριτικής σκέψης που εξασφαλίζει ευελιξία στον επαγγελματικό προσανατολισμό και την αναζήτηση νέων πρακτικών της αρχιτεκτονικής και προσαρμογή σε διαφορετικές πολιτισμικές συνθήκες.
6. Πρωτοποριακή ενσωμάτωση των Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών στο πρόγραμμα σπουδών ιδιαίτερα στον αστικό σχεδιασμό και στο σχεδιασμό του ευρύτερου περιβάλλοντος.
7. Για την επαρκή εφαρμογή του οδηγού σπουδών γίνεται παράλληλη προσπάθεια για την ανάπτυξη αναγκαίων υποδομών (χώρων, εργαστηρίων και εξοπλισμού) και προσωπικού υποστήριξης.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ

1. Γόνιμη και ισχυρή σύνδεση εφαρμοσμένης έρευνας, θεωρίας και σχεδιασμού στα συνθετικά μαθήματα.
2. Συνειδητοποιημένη προσέγγιση του σχεδιασμού ως αναστοχαστικής και ερευνητικής διαδικασίας. Ένταξη της μελέτης ιστορικών προηγούμενων στην συνθετική διαδικασία.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

1. Το επίπεδο σπουδαστικών συνθετικών εργασιών σε όλα τα εξάμηνα είναι πολύ υψηλό, αντίστοιχα με τις καλές σχολές διεθνώς.
2. Το επίπεδο των ερευνητικών εργασιών των φοιτητών κατά τα τελευταία έτη σπουδών είναι συχνά τόσο υψηλό που θα μπορούσαν οι εργασίες αυτές να θεωρηθούν προϊόν μεταπτυχιακών σπουδών. Έχουμε δει τις καλύτερες εργασίες, οι οποίες είχαν επιλεγεί από τα μέλη ΔΕΠ. Δεν γνωρίζουμε το ποσοστό αντίστοιχων εργασιών που αντιπροσωπεύουν, ή τη διάρκεια ολοκλήρωσης τους.
3. Οι υψηλές προσδοκίες για τις παραπάνω εργασίες δεν πρέπει να οδηγούν στην επιμήκυνση του χρόνου σπουδών. Αν και δεν έχουμε σαφή στοιχεία φαίνεται ότι μεγάλο μέρος της καθυστέρησης στην αποφοίτηση οφείλεται στην διάρκεια εκπόνησης της ερευνητικής και της διπλωματικής εργασίας.

ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ

1. Ελλιπής οριζόντια σύνδεση συνθετικών και τεχνολογικών μαθημάτων, ιδιαίτερα μάλιστα της οικοδομικής. Αν επιτευχθεί αυτό, η τεχνολογία μπορεί να λειτουργήσει ως εργαλείο παραγωγής καινοτομικής αρχιτεκτονικής.
2. Επιθυμητή η ενίσχυση της δυνατότητας μάθησης και συνθετικού πειραματισμού διαμέσου της κατασκευής και της υλικότητας.
3. Ανάγκη επικέντρωσης διδακτικών στόχων και αντίστοιχης μείωσης φόρτου εργασίας των φοιτητών, ιδιαίτερα κατά τα δύο τελευταία έτη σπουδών.
4. Ανάγκη ελεγχόμενης δομής και ομαδοποίησης των κατ' επιλογή μαθημάτων

κατά τα δύο τελευταία έτη σπουδών.

Α. Περιεχόμενο σπουδών – Μεταπτυχιακές σπουδές

ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

1. Συμμετοχή του Τμήματος στο Διεπιστημονικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΠΜΣ) «Διαχείριση Μνημείων Αρχαιολογία, Πόλη, Αρχιτεκτονική».
2. Το Τμήμα Αρχιτεκτόνων-Μηχανικών προσφέρει επίσης μεταπτυχιακές σπουδές Διδακτορικού.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ

1. Η συμμετοχή του Τμήματος στο ΔΠΜΣ εστιάζεται σε μαθήματα θεωρίας και σχεδιασμού. Η σύνδεση ερευνητικών δραστηριοτήτων μελών ΔΕΠ με το περιεχόμενο και τους στόχους του ΔΠΜΣ επικεντρώνεται ιδιαίτερα σε θέματα συντήρησης και αποκατάστασης μνημείων και εφαρμογής ηλεκτρονικών συστημάτων πληροφορικής και διάγνωσης των κατασκευών.
2. Έχουν ολοκληρωθεί μέχρι στιγμής τρεις διδακτορικές διατριβές, και στο παρόν εκπονούνται άλλες έντεκα.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

1. Διαμέσου του ΔΠΜΣ και της συναρτημένης έρευνας το Τμήμα έχει συμμετάσχει στην συντήρηση σημαντικών μνημείων.
2. Διαμέσου της διεπιστημονικότητας το πρόγραμμα βοηθάει σημαντικά άλλα πανεπιστήμια και μελετητές άλλων ειδικοτήτων.

ΒΕΛΤΙΩΣΗ

1. Να αξιολογηθεί αν το όφελος από το ΔΠΜΣ μπορεί να γίνει πιο αισθητό και για άλλα μαθήματα.
2. Ενίσχυση σύνδεσης περιεχομένου ΔΠΜΣ με επιστημονική έρευνα εντός του Τμήματος σε τεχνολογικούς τομείς εφαρμογών.
3. Ανάγκη διαμόρφωσης αυτόνομου ενδοτμηματικού προγράμματος σε θέματα σχεδιασμού της βιώσιμης πόλης, ιστορίας, θεωρίας και τεχνολογίας με βάση την ομαδοποίηση ερευνητικών δραστηριοτήτων των μελών ΔΕΠ. Το Τμήμα συνδυάζει ερευνητική δυνατότητα και δραστηριότητα στις περιοχές της ιστορίας και θεωρίας της αρχιτεκτονικής και της πόλης, της τεχνολογίας και του δημιουργικού σχεδιασμού. Ο συνδυασμός θα πρέπει να οργανωθεί και να ενδοκιμήσει μέσω του ενδοτμηματικού μεταπτυχιακού προγράμματος, το οποίο θα συνεισφέρει σε επιμέρους θεματικές και συλλογικές ερευνητικές δράσεις.
4. Ένα τέτοιο ενδοτμηματικό μεταπτυχιακό πρόγραμμα θα μπορούσε να απορροφήσει και να επεκτείνει μέρος της ερευνητικής φιλοδοξίας που σήμερα διοχετεύεται αποκλειστικά στα τελευταία έτη προπτυχιακών σπουδών. Έτσι θα διευκολυνθεί η καλύτερη στόχευση και αποτελεσματικότητα των δύο τελευταίων ετών σπουδών.
5. Ανάγκη καλύτερης θεματικής οργάνωσης των διδακτορικών σπουδών με σαφείς ερευνητικές κατευθύνσεις, ώστε να προσελκύονται οι καλύτεροι και πιο φιλόδοξοι υποψήφιοι. Παράλληλα, ένας τρόπος να μεθοδευτούν καλύτερα οι διδακτορικές σπουδές είναι η δημόσια παρουσίαση του ερωτήματος, της μεθόδου και του υλικού, στα οποία θα βασιστεί η διατριβή πριν προχωρήσει η τελική έρευνα και μετά από ένα τουλάχιστον χρόνο σπουδών. Σε αυτή την περίπτωση η διατριβή μπορεί να ολοκληρώνεται σε τρία με τέσσερα επιπλέον χρόνια πλήρους απασχόλησης.
6. Τα μεταπτυχιακά προγράμματα μπορούν να συντελέσουν στη διαμόρφωση κατευθύνσεων για το πρόγραμμα διδακτορικών σπουδών και να αυξήσουν το ενδιαφέρον των φοιτητών να εκπονήσουν διδακτορική διατριβή.
7. Ανάγκη προγραμματισμού και ανάπτυξης ερευνητικών δράσεων σε μεταπτυχιακό επίπεδο διδακτορικών σπουδών σε ενδοτμηματικό, διατμηματικό και διεπιστημονικό πλαίσιο συνεργασιών όσον αφορά την επιστημονική και σχεδιαστικά υποστηριζόμενη έρευνα.

B. Διδασκαλία

ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

1. Τα μαθήματα έχουν σαφείς εκπαιδευτικούς στόχους που μεταφράζονται σε σαφή ζητούμενα εργασιών, συνθετικού έργου και απόκτησης δεξιοτήτων που υποστηρίζουν το δημιουργικό έργο (συμπεριλαμβανομένης της εξοικείωσης με υπολογιστικά εργαλεία, μεθόδους αναπαράστασης και μεθόδους σχεδιασμού).
2. Η συνεργασία διδασκόντων και φοιτητών, όπως προκύπτει από το επίπεδο των εργασιών, είναι επαρκέστατη και γόνιμη. Σε πολλές περιπτώσεις οι φοιτητές σαφώς εμπνέονται όχι μόνο από τις γνώσεις αλλά και από το πάθος των διδασκόντων για τη δουλειά τους.
3. Σε σύγκριση με τα διεθνή δεδομένα και άλλες σχολές στην Ελλάδα, το Τμήμα έχει ιδιαίτερη υψηλή αναλογία φοιτητών προς διδακτικό προσωπικό. Η παρούσα αναλογία θα υποβιβάσει την ποιότητα της εκπαίδευσης ιδιαίτερα στα συνθετικά μαθήματα κορμού που απαιτούν ατομική και τακτική επαφή.
4. Το επί συμβάσει προσωπικό θεωρείται διεθνώς αναγκαίο και αναπόσπαστο Τμήμα του διδακτικού προσωπικού της αρχιτεκτονικής σχολής και φέρει καθοριστικό ρόλο στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες. Είναι πάγια πρακτική στις αρχιτεκτονικές σχολές όλου του κόσμου να αναζητούν τη συμμετοχή διδακτικού προσωπικού με επαγγελματική δραστηριότητα.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ

1. Συνειδητοποιημένη διδασκαλία σε σχέση με τα σύγχρονα προβλήματα της πόλης, τις σύγχρονες κατασκευές και την διατήρηση της κτηριακής πολιτισμικής κληρονομιάς και μνημείων.
2. Θετική έμφαση στη σχέση κτιρίου, οικοπέδου, περιβάλλοντος και τοπίου, αστικού και φυσικού, σε διαφορετικές κλίμακες.
3. Εντυπωσιακές σε αριθμό και κύρος διακρίσεις των φοιτητών σε διαγωνισμούς.
4. Εντυπωσιακή κινητικότητα σε Ευρωπαϊκή κλίμακα και δυνατό δίκτυο σχέσεων συνεργασίας με άλλα πανεπιστήμια, όχι μόνο στην Ευρώπη αλλά και στις ΗΠΑ.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Αν και ο απόλυτος αριθμός φοιτητών που εισάγονται αυξάνεται, ο απόλυτος αριθμός που παίρνει πτυχίο μένει σταθερός, ή έχει τάση προς μείωση (η κύμανση κατά τη περίοδο 2007 – 2012 είναι από 97 μέχρι 60, με βάση τον Πίνακα 7 στην σελίδα 42 της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης). Από τους 465 φοιτητές που αποφοίτησαν την περίοδο 2007-2012 μόνο 37 (8%) αποφοίτησαν σε 5 χρόνια. Το 55% των απόφοιτων αποφοίτησε σε 7 ή λιγότερα χρόνια και το 85% σε 8 ή λιγότερα χρόνια.

ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ

1. Είναι ανάγκη να βελτιωθεί η παρούσα αναλογία φοιτητών προς μέλη ΔΕΠ, με τον περιορισμό του αριθμού εισαγομένων φοιτητών και την αύξηση των μελών ΔΕΠ, ή του αριθμού συμβασιούχων διδασκόντων.
2. Πέρα από τις ήδη βεβαρυνμένες τους ευθύνες για την εύρυθμη λειτουργία του Τμήματος, τα μέλη ΔΕΠ αναλαμβάνουν πολλές επιπλέον πρωτοβουλίες που συνεισφέρουν στην αίγλη και στον εμπλουτισμό των σπουδών. Οι ίδιοι όμως διαπιστώνουν ότι ο εθελοντισμός έχει όρια. Επιπλέον, υπάρχει ανάγκη εξοικονόμησης ενέργειας με προσαρμογή στόχων στις παρούσες δυνατότητες με δεδομένες τις πολύ αντίξοες οικονομικές συνθήκες.
3. Τα κριτήρια αξιολόγησης των φοιτητών σε σχέση με τους στόχους των μαθημάτων πρέπει να είναι πάντα σαφή και ρητά διατυπωμένα. Αυτό θα βοηθήσει την αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας και τη διευκρίνιση των εκπαιδευτικών στόχων.
4. Πρέπει να αυξηθεί το ποσοστό των φοιτητών που αποφοιτά σε πέντε ή πάντως σε λιγότερα από επτά χρόνια. Το Τμήμα να θέσει συγκεκριμένους στόχους και να διατυπώσει τα μέσα και το χρονοδιάγραμμα για την επίτευξή τους. Η φιλοδοξία πρέπει να είναι να αποφοιτά το μεγαλύτερο ποσοστό των φοιτητών στα πέντε χρόνια.
5. Το Τμήμα πρέπει να αναπτύξει στρατηγικές για να προσελκύσει περισσότερους ξένους φοιτητές και διδάσκοντες μέσω προγραμμάτων ανταλλαγής, όπως το Erasmus.

Γ. Έρευνα και δημιουργικό έργο

ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

1. Τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Αρχιτεκτόνων-Μηχανικών παράγουν διάφορα είδη δημιουργικού έργου με δημοσιότητα, σημασία και αντίκτυπο, συχνά συνυφασμένο με την ανάπτυξη και την προοπτική βιώσιμης ανάπτυξης.

2. Είναι επιθυμητή η απεριφραστη διάκριση διαφορετικών κριτηρίων δημοσιευμένης δημιουργικής δουλειάς, για παράδειγμα: (1) Επιστημονική έρευνα που προσθέτει νέα γνώση και δημοσιεύεται σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές. (2) Δοκίμια, μελέτες και κριτικές που προτείνουν νέους τρόπους σκέψης ή αξιολόγησης και δημοσιεύονται σε εκδόσεις διεθνούς κύρους και περιοδικά με κριτές. (3) Αρχιτεκτονικό έργο που τυχαίνει αναγνώρισης και δέχεται κριτικές από τρίτους σε περιοδικά κύρους. (4) Αρχιτεκτονικό έργο που παρουσιάζεται σε εκθέσεις με έγκυρους επιμελητές και αναγνωρισμένους εκθεσιακούς χώρους. (5) Επιμέλεια εκθέσεων με μεγάλη προβολή σε έγκυρα ιδρύματα. Το Τμήμα οφείλει να διευκρινίσει τα δικά του κριτήρια έτσι ώστε να μπορεί να αξιολογεί καλύτερα την εργασία των μελών του ΔΕΠ, και να προσανατολίζει τις μελλοντικές του προσπάθειες.

3. Τα μέλη ΔΕΠ έχουν την ευκαιρία να διδάσκουν μαθήματα επιλογής σε θέματα των ειδικών τους ενδιαφερόντων.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ

1. Το Τμήμα δεν έχει διατυπωμένες αρχές για την υποστήριξη της χρηματοδοτούμενης έρευνας, ούτε παρέχει συγκεκριμένα κίνητρα πέρα από ηθικά. Η έρευνα εξελίσσεται μέσω της πρωτοβουλίας μελών ή ως μέρος εκπαιδευτικών διαδικασιών.

2. Μια μελλοντική συστηματικότερη ανάπτυξη χρηματοδοτούμενης έρευνας θα απαιτήσει και αντίστοιχη αύξηση της γραμματειακής και λογιστικής υποστήριξης.

3. Ο παρόν υψηλός φόρτος διδακτικού έργου δεν επιτρέπει να αντιμετωπιστεί με μερική απαλλαγή από διδακτικά καθήκοντα ως κίνητρο για την ανάπτυξη έρευνας. Στο μέλλον θα πρέπει να εκτιμηθεί ο αναμενόμενος φόρτος διδακτικής εργασίας και οι αντιστοιχίες, ως προς αυτό, με την ερευνητική εργασία, ώστε να μπορεί να προσαρμόζεται κατάλληλα η εργασία του κάθε μέλους ΔΕΠ.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

1. Μέλη του ΔΕΠ διακρίνονται για την επιμέλεια κεντρικών εκθέσεων Ελληνικής Αρχιτεκτονικής στην Ελλάδα και το Εξωτερικό, τη δημοσίευση άρθρων κριτικής αξιολόγησης στα πιο προβεβλημένα ελληνικά περιοδικά, την επιμέλεια ειδικών αφιερωμάτων στα περιοδικά αυτά, και τη δημοσίευση δημιουργικού έργου. Επίσης μέλη ΔΕΠ διακρίνονται για δημοσιεύσεις σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά με κριτές.

2. Τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Αρχιτεκτόνων του Πανεπιστημίου της Πάτρας έχουν προεξέχοντα ρόλο στην διαμόρφωση της δημόσιας παραγωγής, συζήτησης και κριτικής της αρχιτεκτονικής στην Ελλάδα.

3. Το Τμήμα Αρχιτεκτόνων-Μηχανικών συνεισφέρει περίπου το 2% της ερευνητικής χρηματοδότησης του Πανεπιστημίου Πατρών, πράγμα που πιστοποιεί ότι έχουν μπει τα θεμέλια για την παραπέρα ανάπτυξη της χρηματοδοτούμενης έρευνας. Σημαντικό ποσοστό των ερευνητικών κονδυλίων προέρχεται από το Εργαστήριο Πολεοδομικού και Χωροταξικού Σχεδιασμού.

ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ

1. Η μακροχρόνια διατήρηση και ανάπτυξη της ποιότητας, της ταυτότητας και του κύρους του Τμήματος απαιτεί την ενδυνάμωση των ερευνητικών δραστηριοτήτων.

2. Ανάγκη επικέντρωσης και ομαδοποίησης ερευνητικών δραστηριοτήτων του ΕΔΠ, με στόχο τον στρατηγικό προγραμματισμό μεταπτυχιακών σπουδών. Σύνθεση των σημερινών ερευνητικών δραστηριοτήτων για το σχεδιασμό της βιώσιμης πόλης, την ιστορία, τη θεωρία και την τεχνολογία.

3. Ανάγκη μιας ρητής ενθάρρυνσης της καθοδήγησης των νέων μελών του ΔΕΠ

από τα περισσότερα έμπειρα μέλη, έτσι ώστε να μπορούν καλύτερα να προγραμματίζουν το ερευνητικό και δημιουργικό έργο με ιεράρχηση στόχων.

Δ. Υποδομές και υποστήριξη

ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

1. Το Τμήμα έχει προχωρήσει στην ψηφιακή υποστήριξη γραμματειακών λειτουργιών, γεγονός που ωφελείται στο ζήλο του περιορισμένου προσωπικού. Το ψηφιακό άλμα που προγραμματίζεται τώρα σε Πανεπιστημιακό επίπεδο θα βοηθήσει περαιτέρω στη λειτουργικότητα της γραμματείας και στην εξάλειψη της σπατάλης χρόνου για γραφειοκρατικές ανάγκες όπως, για παράδειγμα την έκδοση πιστοποιητικών.
2. Το Τμήμα απολαμβάνει μια εξαιρετική αρχιτεκτονική βιβλιοθήκη με 11000 τόμους και συνδρομές σε 77 περιοδικά. Η βιβλιοθήκη έχει ωφεληθεί από πολλές δωρεές από ανθρώπους μεγάλου κύρους χάρη στις προσπάθειες μελών ΔΕΠ.
3. Το Τμήμα έχει εργαστήριο υπολογιστών με τον απαραίτητο εξοπλισμό, ικανό να εξυπηρετεί τις βασικές ανάγκες στην πληροφορική. Το προσωπικό που υποστηρίζει τους υπολογιστές είναι ικανό και αναλαμβάνει υψηλό φόρτο εργασίας.
4. Το Τμήμα επέδειξε ευελιξία στη προσαρμογή των χώρων, εργαστηρίων και σχεδιασμού με βάση τον υψηλό αριθμό φοιτητών ανά έτος, το πρόγραμμα σπουδών και τους υφιστάμενους χώρους.
5. Υπάρχει ανάγκη ένταξης επιπρόσθετων υπολογιστών στα στούντιο. Αν και οι φοιτητές έχουν δικούς τους υπολογιστές και χρησιμοποιούν λογισμικό που παρέχει το Τμήμα, απαιτούνται υπολογιστές υψηλής απόδοσης για τις ανάγκες των στούντιο.
6. Ο αυξημένος αριθμός φοιτητών που εισάγονται κατ' έτος επηρεάζει αρνητικά τη διδασκαλία πολλών μαθημάτων. Οι φοιτητές δεν έχουν χώρο να εργάζονται ώρες εκτός μαθήματος και συχνά υποχρεούνται να μοιράζονται τα τραπέζια κατά το μάθημα.
7. Η ιστοσελίδα του Τμήματος προβάλλει και καταγράφει την ζωή του και τα επιτεύγματά του. Είναι εύχρηστη και ελκυστική. Επιπλέον λειτουργεί ως εργαλείο για την διδασκαλία.
8. Η χρήση του e-class βοηθάει σημαντικά την οργάνωση των μαθημάτων και την παροχή βιβλιογραφίας στους φοιτητές.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ

1. Το Τμήμα δεν έχει προϊστάμενο της γραμματείας, θέση που πρέπει να πληρωθεί.
2. Τα κονδύλια για την ανανέωση της βιβλιοθήκης (30000 κατά έτος) είναι απαραίτητα για την εξέλιξη της βιβλιοθήκης στο μέλλον. Η παροχή ψηφιακών σαρωτών δωρεάν είναι ιδιαίτερα υποβοηθητική για τους φοιτητές και ελπίζουμε να συνεχίσει.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

1. Η γραμματειακή, πληροφορική και τεχνική υποστήριξη είναι επαρκείς μόνο λόγω του ενθουσιασμού του πνεύματος συνεργασίας και του υπερβάλλοντος ζήλου του προσωπικού. Για να είναι όμως βιώσιμη αυτή η υποστήριξη απαιτείται επανεξέταση του αναγκαίου αριθμού προσωπικού. Προς τούτο το Τμήμα πρέπει να προχωρήσει σε εκπόνηση οργανογράμματος, περιγραφής αρμοδιοτήτων και περιγραφής των αναγκαίων προσόντων πριν γίνουν οι νέοι διορισμοί που είναι απαραίτητοι.
2. Η βιβλιοθήκη βρίσκεται στο επίκεντρο της ζωής του Τμήματος, είναι ευπρόσιτη, και χρησιμοποιείται συστηματικά όχι μόνο από μέλη ΔΕΠ και φοιτητές του Τμήματος αλλά και από άλλα Τμήματα του Πανεπιστημίου. Διευθύνεται από δύο ικανές βιβλιοθηκονόμους των οποίων οι υπηρεσίες έχουν αποφασιστική σημασία για την εργασία μελών ΔΕΠ και φοιτητών και συνεισφέρουν στην υψηλή ποιότητα της σχολής.

ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ

1. Επιτακτική ανάγκη αναβάθμισης και επέκτασης της παρούσας στέγασης έτσι ώστε η σχολή να στεγάζεται σε ενιαία οργανωμένο κτιριακό σύνολο.

2. Η λειτουργία του Τμήματος στο μέλλον θα απαιτήσει την αύξηση της γραμματειακής υποστήριξης όπως και της υποστήριξης που αφορά στην πληροφορική και στα ψηφιακά εργαλεία.
3. Η ανάπτυξη της μάθησης δια της κατασκευής και υλικότητας θα απαιτήσει απόκτηση επιπρόσθετου εξοπλισμού, κατάλληλου χώρου και προσωπικού.
4. Η συνεχής ανάπτυξη και ενημέρωση της ιστοσελίδας του Τμήματος μπορεί να υποβοηθήσει ακόμα περισσότερο την προβολή του, αλλά και τις διαδικασίες εκπαίδευσης. Καλό είναι να δημιουργηθούν πάγιοι τρόποι ενημέρωσης της ιστοσελίδας όσο αφορά στο δημιουργικό και το ερευνητικό έργο των μελών ΔΕΠ, τις διακρίσεις των φοιτητών, την χρηματοδότηση της έρευνας, ή την αναφορά του Τμήματος στα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Η ιστοσελίδα είναι το σύγχρονο αρχείο στο οποίο μπορούν να αναζητηθούν ελεύθερα τα δεδομένα, τα οποία το Τμήμα θεωρεί καθοριστικά για την ταυτότητά του από όλους τους ενδιαφερόμενους.

Συνεργασία με κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς

1. Η σχέση Τμήματος και πόλης (δήμος Πατρών) έχει ξεκινήσει καλά αλλά έχει την δυνατότητα να αναπτυχθεί πολύ περισσότερο.
2. Το Τμήμα Αρχιτεκτόνων-Μηχανικών προσέφερε στην Πόλη της Πάτρας ένα από τα πρώτα και πρωτοποριακά Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών ήδη από τα πρώτα χρόνια της ίδρυσής του.
3. Το Τμήμα έχει σχέσεις με τον Σύλλογο Αρχιτεκτόνων του Νομού Αχαΐας τον οποίο βοηθά στην διοργάνωση Πανελλήνιων Αρχιτεκτονικών Εκθέσεων. Έχει επίσης σχέσεις με το Τμήμα Δυτικής Ελλάδας του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας και έχει συνεργαστεί μαζί του στην διοργάνωση συνεδρίου.
4. Πολλές από τις σχέσεις του Τμήματος με Πολιτιστικούς, Δημοτικούς και Επαγγελματικούς φορείς είναι προσανατολισμένες στην ανάδειξη της αρχιτεκτονικής και της αρχιτεκτονικής παιδείας, καθώς επίσης και στη σύνδεσή τους με μια γενικότερη παιδεία σεβασμού του περιβάλλοντος και συσχετισμού του περιβάλλοντος με τον πολιτισμό. Νομίζουμε ότι στο μέλλον είναι σημαντικό να επιστρέψει το Τμήμα στην αρχική του φιλοδοξία, δηλαδή στην παροχή υποβάθρων για την ανάπτυξη και τη χρηστή διοίκηση, είτε με τη μορφή καινούργιων εργαλείων (όπως παλιότερα τα Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών), είτε με τη μορφή Ερευνητικών Προγραμμάτων προσανατολισμένων προς την υποστήριξη αναπτυξιακών πρωτοβουλιών. Προϋπόθεση όμως για μια τέτοια προοπτική είναι η ανάλογη νοοτροπία των τοπικών αρχών και φορέων, και οι σχέσεις εμπιστοσύνης με αυτούς. Οι ως τώρα προσπάθειες του Τμήματος έχουν βάλει τις βάσεις για μια τέτοια επιθυμητή προοπτική.

E. Στρατηγικός σχεδιασμός, προοπτικές βελτίωσης

1. Το Τμήμα έχει σαφείς στόχους. Δεν έχει εξίσου σαφές στρατηγικό προγραμματισμό, γεγονός που εξηγείται από την παρούσα κρίση και την περιορισμένη αυτοτέλεια και αυτοδυναμία αποφάσεων. Έχει όμως ξεκινήσει διαδικασία προγραμματισμού.

2. Στοιχεία της άμεσης στρατηγικής του Τμήματος είναι: (α) Η εξασφάλιση κατάλληλης και ενιαίας οργανωμένης στέγης, ίσως διαμέσου προγραμμάτων που υποστηρίζουν την παραγωγή κτιρίων με ενεργειακή αυτοτέλεια. Ο στόχος αυτός είναι αρμονικά συνδεδεμένος, όχι μόνο με τις εκπαιδευτικές ανάγκες αλλά και με τις ερευνητικές προοπτικές του Τμήματος. (β) Η εξασφάλιση μιας σωστής αναλογίας φοιτητών προς μέλη ΔΕΠ ή αριθμό διδασκόντων. (γ) Η ανάπτυξη της επιστημονικής έρευνας σε συνδυασμό με την επεξεργασία αυτοτελών προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών.

3. Κύριος ανασταλτικός παράγοντες στην παρούσα φάση είναι: (α) Ο ανεξέλεγκτος αριθμός εισαγόμενων φοιτητών που διαρκώς αυξάνεται. (β) Ο περιορισμός των θέσεων διδακτικού προσωπικού με σύμβαση. Σημειώνεται ότι η πρόσληψη τριών νέων μελών ΔΕΠ που έχει προγραμματιστεί δεν αντισταθμίζει τις απώλειες προσωπικού επί συμβάσει. (γ) Η ευρύτερη οικονομική κρίση που μεταφράζεται σε περιορισμένες δυνατότητες εξεύρεσης κονδυλίων, όχι μόνο βασικής αλλά και εφαρμοσμένης έρευνας.

ΣΤ. Τελικά συμπεράσματα και συστάσεις της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης

1. Το Τμήμα Αρχιτεκτόνων-Μηχανικών του Πανεπιστημίου της Πάτρας ιδρύθηκε το 1999 και μπόρεσε να προσελκύσει εξαρχής ιδιαίτερα προικισμένα μέλη ΔΕΠ που ανταποκρίνονταν στις υψηλές φιλοδοξίες της ίδρυσης του όσον αφορά στη διδασκαλία της αρχιτεκτονικής αλλά και στην προαγωγή της αρχιτεκτονικής έρευνας και της αρχιτεκτονικής κριτικής. Το Τμήμα διοικείται από τη Γενική Συνέλευση, η οποία σήμερα αποτελείται από τα μέλη ΔΕΠ, το μέλος ΕΤΕΠ και ένα εκπρόσωπο των φοιτητών (Ν4009/2011). Κατά τα 13 χρόνια λειτουργίας του έχει κατακτήσει μια ξεχωριστή θέση, τόσο όσον αφορά τη συνεισφορά της ανανέωσης στην αρχιτεκτονική παιδεία στην Ελλάδα, όσο και την συμμετοχή σε ένα διεθνές και Ευρωπαϊκό δίκτυο σχολών.

2. Συνέπεια του ενθουσιασμού και της δημιουργικότητας όλων των συντελεστών του Τμήματος (ΔΕΠ, συμβασιούχων διδασκόντων και προσωπικού υποστήριξης) είναι και η εμφανής ικανότητα του Τμήματος να εξελίσσεται, να αναπτύσσεται (μέχρι την πρόσφατη εμφάνιση της οικονομικής κρίσης) και να προσαρμόζεται σε νέες συνθήκες (σήμερα περιοριστικές). Ελπίζουμε ότι στο μέλλον τα κριτήρια με τα οποία το Τμήμα παίρνει της αποφάσεις του θα εξακολουθήσουν να είναι σαφή, και ότι παράλληλα τα κριτήρια με τα οποία το Τμήμα αξιολογεί τον εαυτό του θα είναι όλο και περισσότερο εξεργασμένα. Αυτό όμως πρέπει να γίνει με οικονομία ως προς τους στρατηγικούς στόχους, έτσι ώστε να μην δημιουργούνται περιττές γραφειοκρατικές επιβαρύνσεις και αγκυλώσεις. Εδώ πρέπει να βοηθήσει και η Α.ΔΙ.Π. ζητώντας λίγα και ουσιώδη κριτήρια, είτε πρόκειται για όσα εφαρμόζονται γενικά σε όλα τα Τμήματα, είτε πρόκειται για εκείνα που έχουν ιδιαίτερη εφαρμογή στην περίπτωση του κάθε γνωστικού αντικείμενου.

Επίλογος

Το Τμήμα Αρχιτεκτόνων-Μηχανικών αξίζει τη μεγαλύτερη δυνατή συνδρομή των Πανεπιστημιακών Αρχών και της Πολιτείας προκειμένου να συνεχίσει μία ως σήμερα πολύ θετική πορεία. Με δεδομένα την ποιότητα των προπτυχιακών σπουδών, το δημιουργικό έργο των μελών ΔΕΠ, την ανάδειξη και συχνή βράβευση των φοιτητών του, τα δίκτυα διεθνών συνεργασιών, και τις ερευνητικές δραστηριότητες ορισμένων μελών, το Τμήμα μπορεί να αναπτύξει την επιστημονική και εφαρμοσμένη έρευνα, έτσι ώστε να βοηθήσει στην ανάδειξη βιώσιμης ανάπτυξης και νέων μορφών αρχιτεκτονικής πράξης.

The Members of the Committee

<i>Name and Surname</i>	<i>Signature</i>
1.	_____
	—
2.	_____
	—
3.	_____
	—
4.	_____
	—
5.	_____
	—